

ТӨСЛИЙН НЭР: “Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэгт эмчлүүлэгчдийн хоолыг олон улсын ангилалд шилжүүлэх болон хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөө тохижуулах”

С.Зоригийн гудамж-2, Сүхбаатар дүүрэг

Улаанбаатар хот 210648, Монгол улс

Холбоо барих утас 70111039, 976-70111027

Е-мэйл:

info@fchm.edu.mn

Зорилт 1: Эмчилгээний хоолыг олон улсын ангиллын дагуу олгох удирдамж боловсруулах

ЭМС-ын А/16 тоот тушаал эмнэлзүйн хоолны удирдамжийн дагуу эмнэлгийн хоолны удирдамжийг шинэчлэн боловсруулна.

Уг систем нь олон улсад мөрдөж буй эмнэлгийн хоол үйлчилгээ бөгөөд хавсарсан өвчний хүндрэлээс сэргийлэх, өвчин эмгэгийг эмчлэхэд хэрэглэдэг онцлог шинж чанар бүхий хоол үйлчилгээ байх буюу шим тэжээлийн үнэлгээ ба эмчилгээн дээр тулгуурлан хамгийн тохиромжтой эмчилгээний хоолыг сонгон ноогдуулах, хоол шим тэжээлээр дэмжин туслахад чиглэгдэнэ.

ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ХООЛ ШИМ ТЭЖЭЭЛИЙН УДИРДАМЖ

Үе шат	Хэн	Огноо	Гарын үсэг
Боловсруулсан:	Хоолзүйн О.Хонгорзул		
Хянасан:	Чанар, эмнэлзүйн алба		
Зөвшөөрсөн:	Эмнэлзүй эрхэлсэн захирал		
Баталсан:	Эмнэлгийн ерөнхий захирал		

АГУУЛГА:

Бүлэг	Агуулга	Хуудас
I	УДИРТГАЛ	
1.1	Зорилго	
1.2	Хэмрэх хүрээ	
1.3	Нэр томъёоны тодорхойлолт	
1.4	Норматив ишлэл	
II	ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ХООЛЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ	
2.1	Хоол шим тэжээлийн зарчим	
2.2	Хоол шим тэжээлийн үнэлгээ хийх	
2.3	Хоол шим тэжээлийн төлөвлөгөө боловсруулах	
2.4	Хоол үйлчилгээний чанарын үнэлгээ хийх	
III	ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ХООЛНЫ АНГИЛАЛ	
3.1	Энгийн хоол	
3.2	Төлөв өөрчилсөн хоол	
3.3	Өвчний үеийн хоол /Ходроод, элэг, зүрх, чихрийн шижин, бөөр, шээс чулуурхих/	
3.4	Мэдрэлийн гавалтай өвчний үеийн хоол	
3.5	Хэвдрын өвчний үеийн хоол	
3.6	Найрлага хязгаарласан хоол	
3.7	Тэжээлийн бэлдмэл	
3.8	Хянах хоол	
IV	ЭНГИЙН ХООЛ	
4.1	Энгийн хоол	
4.4	Цагаан хоол	
V	ТӨЛӨВ ӨӨРЧИЛСӨН ХООЛ (Мэс заслын дараах)	
5.1	Шингэн тунгалаг хоол	
5.2	Шингэн хоол	
5.3	Зөөлөн хоол	

Удирдамжийн драфт боловсруулагдан хяналтын шатандаа явж байгаа бөгөөд хянагдан батлагдсаны дараа хэвлэгдэн, дотоодын сургалт зохион байгуулах ажил үлдээд байна. /эх бэлтгэлийг хавсаргав/

Эмчилгээний хоол, энгийн хоол гэсэн үндсэн хоёр хэсэгтэй ба эмчилгээний хоол нь өвчин бүрийн нэршилээр ялангуяа хавсарсан өвчнүүдээр дэд бүлэг болон орсон байгаа. Жишээлбэл бөөрний өвчин гэсэн бүлэг дотор чихрийн шижин хавсарсан бөөрний өвчний үеийн хоол гэсэн дэд бүлэг орсон.

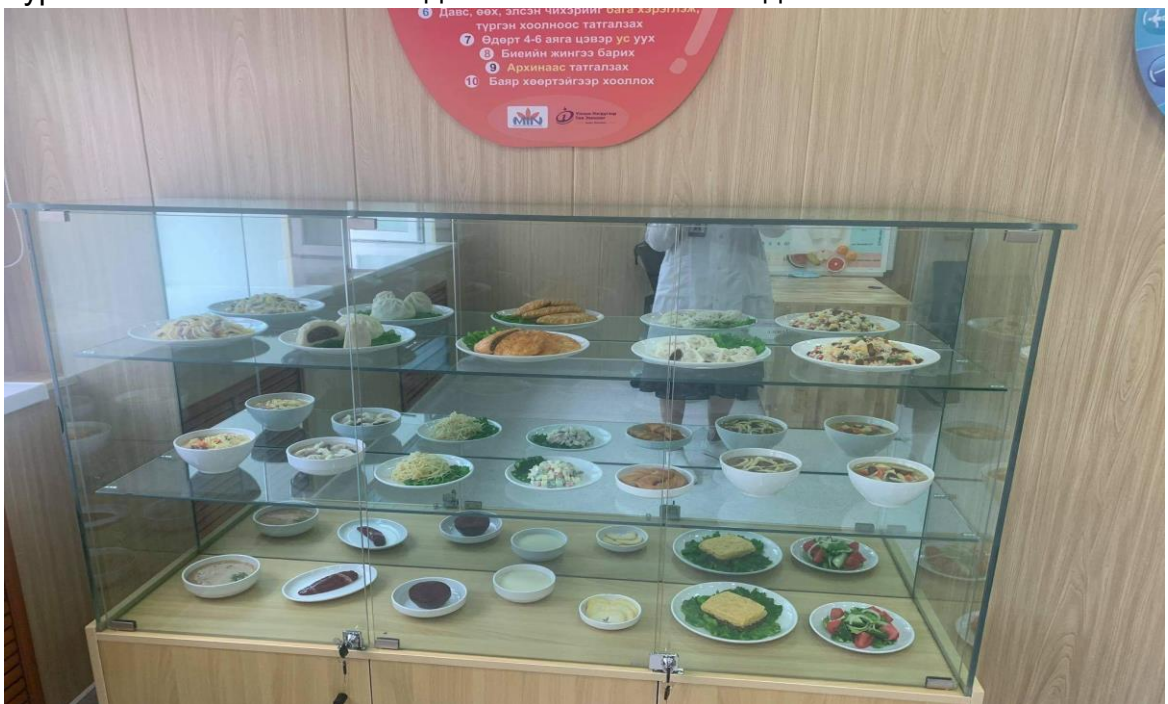
Мөн тэжээл эмчилгээний (судсаар болон гуурсаар) хэсэг орсон нь онцлог юм. Ингэснээр эмнэлэгт баримтлах тэжээлийн нэмэлт хэрэглэх удирдамж мөн дагалдан гарч байгаа бөгөөд олон улсад баримталдаг ESPEN surgery буюу мэс заслын үеийн тэжээлийн нэмэлтийн удирдамжийг орчуулан хяналтын шатанд явж байна.

Зорилт 2: Хоол шим тэжээлийн үнэлгээ, тандалт судалгаа болон сургалт явуулах

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэгт эмчлүүлэгчдийн хоолыг олон улсын ангилалд шилжүүлэх болон хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөөг “Дэмжих төв”-д тохижуулсан.

1. Сургалтын бэлэн хоолны модель захиалгын шатанд явж байна.

2. “Хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөө тохижуулах” төслийн хүрээнд биеийн өөх тос, булчин, ус, биеийн жин болон илчлэгийг тодорхойлон статистик боловсруулах

Эрүүл мэндийг дэмжих сан, Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2020.04.13-ны өдрийн ЭМДС/19 тоот “Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэгт эмчлүүлэгчийн хоолыг олон улсын ангилалд шилжүүлэх, хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөө тохижуулах” төсөл хэрэгжүүлэх гэрээ байгуулсан.

Уг төслийн хэрэгжүүлэх хүрээнд Биеийн өөх тос, булчин, ус, биеийн жин болон илчлэгийг тодорхойлох ажил гүйцэтгэх ажлыг сонгон шалгаруулж 2020.07.29-ны өдөр “Эйндромедиа” ХХК-тай УНТЭ нь 130-20 тоот гэрээг байгуулсан. Тус гэрээний дагуу манай компани ажлыг хугацаандаа амжилттай хийж гүйцэтгэлээ.

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн эмч, ажилчдын биеийн өөх, булчин, ус, биеийн жин болон илчлэгийг тодорхойлж бодисын солилцооны эрсдэлт хүчин зүйлстэй хэрхэн хамааралтай байгаа, хүйсийн хувьд ялгаатай эсэхийг тодорхойлсон. Эмнэлгийн нийт 470 ажилчидад 8-р сарын 3-7 ны өдрүүдэд хэмжилт хийсэн. Дээрх үзүүлэлтүүдийг БНСУ-ын Inbody 370S аппаратаар хэмжсэн бөгөөд үр дүнг SPSS програм ашиглан статистик боловсруулалт хийсэн.

Дэлхий дахинд насанд хүрсэн хүн амын 35% нь бодисын солилцооны хам шинжтэй байна. Үүнээс эрэгтэй 14,9%, эмэгтэй 16,8%, 4 хүн тутмын 1 нь бодисын солилцооны хам шинжтэй байна. Цаашид 2025 он гэхэд 50% хүрэх магадлалтай хэмээн дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага мэдээлжээ. Монгол улсын хэмжээнд 15-49 насны эрэгтэйчүүдийн 48,8%, эмэгтэйд 46,2% нь биеийн жингийн илүүдэл ба таргалалттай гэж “хүн амын хоол тэжээлийн байдал” үндэсний 5-р судалгаагаар гарчээ. Бодисын солилцооны хам шинжийн өөрчлөлттэй хүмүүст зүрх судасны эмгэг 2 дахин, чихрийн шижин 5 дахин, зүрхний шигдээс, цочмог цус харвалт зэрэг амь насанд халгаат хүндрэлээр нас барах эрсдэл 3 дахин өндөр байдаг.

Судалгаанд оролцсон 470 ажилчдын дундаж нас 36,7 буюу 20-64 насны хооронд байв. Хүйсийн хувьд эрэгтэй 16,4% (77), эмэгтэй 83,6% (393) байв. Судалгаанд хамрагдагсадын 49,4% (232) нь таргалалт болон биеийн жингийн илүүдэлтэй байна. Хүйсийн байдлаар эрэгтэйд 58,4% (45/77), эмэгтэйд 47,3% (186/393) байна.

Судалгаанд оролцогчдын биеийн жингийн индексийг дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын ангиллаар авч үзвэл хэвийн жинтэй 47,8% (225), жингийн илүүдэлтэй 30,9% (145), 1-р зэргийн таргалалттай 14,7% (69), 2-р зэргийн таргалалттай 3,2% (15), туранхай 3% (14) тус тус байна.

Судалгаанд хамрагдагсадын 80,2% (377) нь биеийн жинд эзлэх өөхний хувь илүүдэлтэй байна. Хүйсийн байдлаар эрэгтэйд 35% (131), эмэгтэйд 65% (246) байна. Энэ нь биеийн жинд эзлэх булчин масс бага, өөхний эзлэх хувь өндөр байгаа буюу дасгал хөдөлгөөн дутагдалтай байгааг илтгэж байна.

Ажилчдын холестерин, триглицеридийн дундаж үзүүлэлт $4,44 \pm 0,87$, $1,04 \pm 0,73$, үүнээс 16,2% (76), 6.8% (32), 9.8% (46) нь стандарт хэмжээнээс ихэссэн үзүүлэлттэй байв.

Судалгаанд хамрагдагсадын 53% (250) нь биеийн жинд эзлэх усны хувь дутагдалтай байна. Хүйсийн байдлаар эрэгтэйд 64% (162), эмэгтэйд 36% (88) байна. Биеийн усны хэмжээ болон жинг харьцуулахад усны эзлэх хувь хангалтгүй буюу шингэн бага уудаг гэсэн үзүүлэлт гарсан байна. Шингэн нөхөх усны оронд кофе, хийжүүлсэн ундаа уух, шингэн уух завгүй байдагтай холбоотой байж болох юм.

Судалгаанд хамрагдагсадын 84% (395) нь үндсэн бодисын солилцооны илч зарцуулалтдаа хүрэхгүй байна. Хүйсийн байдлаар эрэгтэйд 41% (162), эмэгтэйд 59% (233) байна. Биеийн илч зарцуулалт болон жинг харьцуулахад шууд хамааралтай буюу таргалалттай байх үндсэн шалтгаан болж байна. Биеийн жингийн индекс болон бусад бодисын солилцооны үзүүлэлтийн хооронд хамаарлыг эрэгтэй, эмэгтэй бүлэгт тооцоолоход бүгд сулаас маш хүчтэй хамаарал гарсан. Бүх бүлэгт БЖИ нь бүсэлхийн тойрогтой маш хүчтэй хамааралтай гарсан.

Судалгааны дата хадгалагдан дахин хэмжилт хийлгэх үед өмнөх үзүүлэлттэй харьцуулан дүгнэлт хийх боломжтой болох юм.

Ажилчидад Inbody 370S аппарат болон автомат өндөр, жин хэмжигч 370S хэмжигчээр хэмжилт хийж буй байдал.

Нийт хэмжилт хийлгэсэн ажилчдад

- ❖ Зохистой хооллолтын зарчим
- ❖ Өөх, тосны зарцуулалт

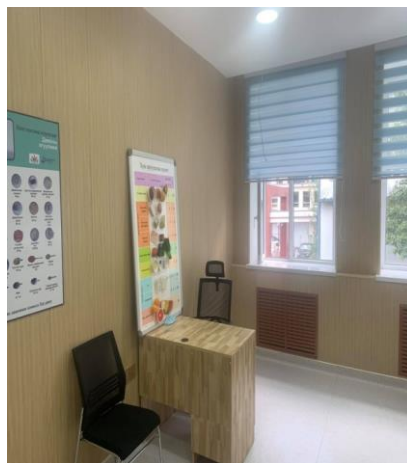
Хоол хүнсэнд агуулагдах давсны хэмжээг хянах нь сэдвээр сургалт хийсэн

3. “Хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөө тохижуулах” төслийн хүрээнд мэдээ, мэдээлэл бэлтгэн хүргэх, тараан байршуулах ажил гүйцэтгэсэн тайлан

Уг төслийн хэрэгжүүлэх хүрээнд видео шторк, мэдээ мэдээлэл бэлтгэх ажил гүйцэтгэх ажлыг сонгон шалгаруулж 2020.07.29-ны өдөр “Эйдромеда” ХХК-тай УНТЭ нь 131-20 тоот гэрээг байгуулсан. Тус гэрээний дагуу ажлыг хугацаандаа амжилттай хийж дуусгасан.

Хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө өгөх өрөөний тохижилтонд ханын самбар болон нийт тасаг нэгжүүдэд хоол шим тэжээлийн зохистой хэрэглээний талаарх гурван төрлийн 600ш тараах материал, гарын авлага тараан байршууллаа.

Хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө өгөх өрөө

Ил зарцуулалт болон биеийн жингийн индекс тооцоолох мөн зохистой хооллолтын алим загварын самбар

Тараах материал, гарын авлага –тус бүр 200 ширхэгийг хэвлэн тараан байршуулсан. / “Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр хэвлэв” шошготой/ -Хоол хүнсний аюулгүй байдлыг хангах таван зарчим

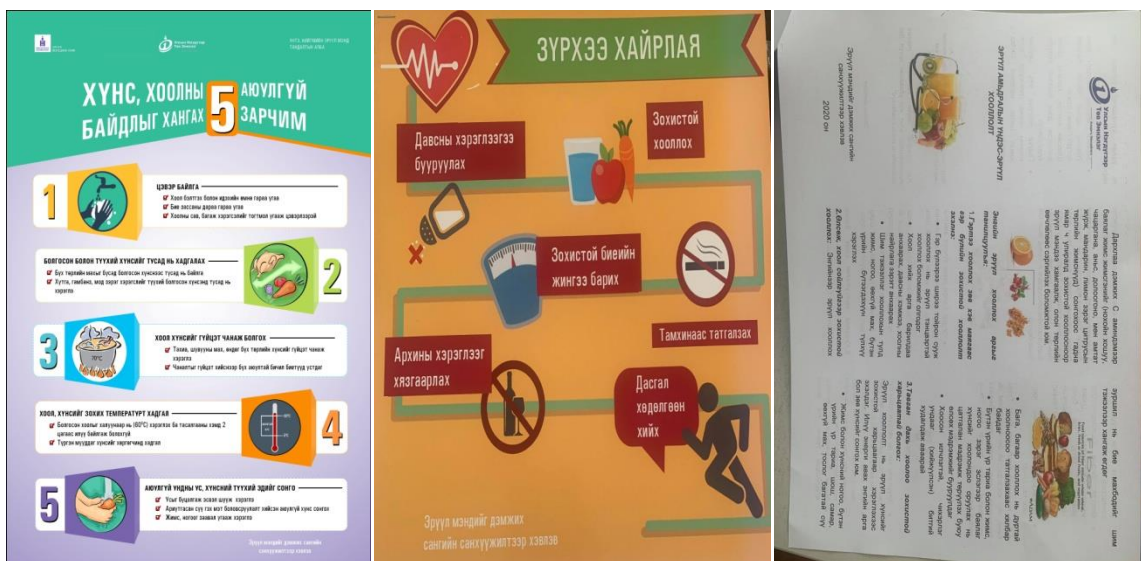
Агуулга: Хоол хүнс сонгох, бэлтгэх, боловсруулах, хадгалах, цэвэрлэх зэрэг үе шатуудад хүнсний аюулгүй байдлыг хангах аргуудыг зургаар тайлбарлан бичсэн 5 зарчмыг агуулсан.

-Зүрхээ хайрла /амьдралын энгийн зөв хэв маяг/

Агуулга: Зүрх судасны өвчлөлөөс сэргийлэх, эрүүл байдлаа хадгалах амьдралын энгийн зарчмуудыг зургаар тайлбарлан үзүүлсэн.

-Эрүүл хооллолт-Эрүүл байх үндэс

Агуулга: Эрүүл амьдралын үндэс бол эрүүл зохистой хооллолт бөгөөд энэ тийм ч хэцүү биш бөгөөд энгийн аргуудыг 6 зарчимаар тайлбарлан тараах гарын авлага хэлбэрээр хэвлэн тараасан.

Тараах материалын эхийг, тасгуудад тараасан бүртгэлийн хамт хавсаргаав

4. “Хоол шим тэжээлийн зөвлөгөө, сургалтын өрөө тохижуулах” төслийн хүрээнд видео шторк, мэдээ мэдээлэл бэлтгэх ажил гүйцэтгэсэн тайлан

Уг төслийн хэрэгжүүлэх хүрээнд видео шторк, мэдээ мэдээлэл бэлтгэх ажил гүйцэтгэх ажлыг сонгон шалгаруулж 2020.07.29-ны өдөр “Эйндромеда” ХХК-тай УНТЭ нь 132-20 тоот гэрээг байгуулсан. Тус гэрээний дагуу ажлыг хугацаандаа

амжилттай хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд АШУҮИС, Нийгмийн эрүүл мэндийн сургууль, Шим тэжээл судлалын тэнхимийн Зөвлөх профессор Ph.D Ц.Сонинхишиг “Гэдэс эрүүл- бол бие эрүүл”, “Зохистой хооллолт - эрүүл байх эхний алхам” сэдэвт шторк мэдээллийг бэлтгэн эмнэлгийн пэйж хуудсаар олон нийт, эмнэлгийн ажилчдад хүргэлэ

Шторк, мэдээлэл бүр “Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн санхүүжилтээр бүтээв” гэсэн бичигтэй хийгдсэн болно.

Мөн таргалалт, зохистой хооллолтын талаар ярилцлага бэлдэн MNB үндэсний телевизийн Өглөө хөтөлбөрөөр олон нийтэд мэдээлэл хүргэсэн

Тайлан бичсэн:

Төслийн багийн ахлагч

Төслийн багийн гишүүд

З.Ариунжаргал /НЭМТА –ын дарга/

О.Хонгорзул /Эмнэлзүйн хоолзүйч/

Ц.Батсайхан /НЭМ мэргэжилтэн/

А.Оюунжаргал /Сэтгэлзүйч эмч/